

رابطه احساس تنهایی و شیوه‌های فرزند پروری با اعتیاد به تلفن همراه در دانشجویان

دکتر غلامرضا منشی^۱

مهدی قاسمی مطلق^۲

فریبا گواهی^۳

فاطمه مرتضوی کیاسری

تاریخ دریافت: ۹۴/۱۰/۰۶

تاریخ پذیرش: ۹۴/۱۱/۲۰

چکیده

پژوهش حاضر به منظور بررسی رابطه احساس تنهایی و شیوه‌های فرزند پروری با اعتیاد به تلفن همراه در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد صورت گرفت. بدین منظور تعداد ۳۳۹ دانشجویان با توجه به جدول کرجسی - مورگان انتخاب و پرسشنامه‌های احساس تنهایی آشر، پرسشنامه شیوه‌های فرزند پروری بامریند و مقیاس اعتیاد به تلفن همراه لونگ توسط آنها تکمیل شد. پس از اجرای پرسشنامه‌ها، داده‌های جمع‌آوری شده توسط نرم افزار SPSS مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت. نتایج به دست آمده حاکی از این بود که بین احساس تنهایی و اعتیاد به تلفن همراه رابطه منفی و معنی دار و بین سبک فرزند پروری آزاد گذار و استبدادی با اعتیاد به تلفن همراه رابطه مستقیم و معنی دار وجود دارد. همچنین نتایج حاصل از اجرای رگرسیون چند متغیره نشان داد که احساس تنهایی و سبک فرزند پروری آزاد گذار قادر به پیش بینی اعتیاد به تلفن همراه در نمونه مورد بررسی می‌باشند.

واژگان کلیدی: احساس تنهایی، سبک فرزند پروری، اعتیاد به تلفن همراه

۱. استادیار گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان (خوراسگان)، ایران

۲. مربی گروه روانشناسی، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه روانشناسی بالینی، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران

مقدمه

امروزه استفاده مفرط از تلفن همراه رشد چشمگیری داشته و این رشد گسترده توجه پژوهشگران را به آثار زیستی ناشی از تلفن‌های همراه معطوف داشته است. رشد سریع و روز افزون صنعت ارتباطات و مخابرات و کاربری عمومی تلفن‌های همراه بحث‌ها را بر سر احتمال بروز عوارض بر سلامت بشر به دلیل پرتوهای الکترومغناطیسی ناشی از تلفن‌های همراه برانگیخته است (پیرایش، ۱۳۸۳).

شواهد نشان دهنده آن است که استفاده مفرط از تلفن همراه مرتبط با برخی الگوهای رفتاری، از جمله بیدار ماندن در شب و اشتغال به تبادل به پیام کوتاه و همچنین وابستگی عاطفی است که در ذهن کاربران ایجاد می‌شود. به طوری که این افراد معتقدند که بدون استفاده از تلفن همراه قادر به زندگی کردن نیستند. این یافته‌ها حمایت کننده تاثیر منفی استفاده مفرط از تلفن همراه و تاثیر منفی آن بر سلامت جسمی و روان شناختی کاربران است (کامیبیپو و سوگیورا^۱، ۲۰۰۵).

فناوری‌های جدید در دو دهه اخیر تأثیرات زیادی در زندگی ما داشته‌اند و تا حد زیادی سبک زندگی را تغییر داده‌اند از جمله این کالاها، تلفن همراه است که تقریباً همه جا راه یافته است. موبایل یا همان تلفن همراه از پدیده‌های نوظهور عصر الکترونیک و دنیای دیجیتال است که خصوصاً در دهه اخیر به شدت جای خود را در بین افراد خانواده و به ویژه جوانان در سطح جهان باز کرده است (منطقی، ۱۳۸۶).

امروزه در برخی جوامع استفاده از تلفن همراه به صورت یک اعتیاد در آمده است (آویان^۲، ۲۰۰۶). استفاده از تلفن همراه در همه کشورها رو به افزایش است به طوری که در کشور سوییس تقریباً ۹۰ درصد افراد، دارای تلفن همراه می‌باشند (بیلیکس، وندر و روچات^۳، ۲۰۰۶). یافته‌های پژوهش‌های مربوط به پیام کوتاه در آمریکا نشان داد، جوانانی که به طور افراطی و اعتیاد گونه از پیام کوتاه تلفن همراه استفاده می‌کنند، سطح بالایی از تکانشگری، احساس تنهایی و اضطراب اجتماعی را دارند (آزوکی^۴، ۲۰۰۸).

از طرفی استفاده زیاد از تلفن همراه می‌تواند سبب بروز اعتیاد به تلفن همراه شود به نحوی که افراد زمان زیادی را به استفاده از تلفن همراه اختصاص می‌دهند.

1- Kamibeppu & Sugiura

2- Avianne

3 - Billiex, vander & Roachat

4 - Azuki

ورود این وسیله ارتباطی به فضای خانواده همراه با کارکردهای مثبتی که با خود به ارمغان آورده است، موجب گسترش حریم خصوصی اعضای خانواده (به ویژه فرزندان) شده است. تا قبل از ورود این وسیله ارتباطی حیطه نظارت والدین بر رفتار فرزندان، تعاملات فرزندان با دوستان و همکلاسی‌ها گسترده بود و تلفن ثابت منزل، تنها وسیله ی ارتباطی فرزند و دوستانش در خارج از زمان مدرسه بود که تمامی ابعاد ارتباطی آن (نظیر مدت مکالمه، محتوای ارتباطی، موعد ارتباط، طرفین ارتباط) زیر نظر والدین و قابل کنترل توسط آنان بود، اما با ورود موبایل و اینترنت به حریم خانواده، قلمرو ارتباطی فرزند با دیگران، به طور کامل از نظارت خانواده خارج شده است و هرگونه تلاش والدین در این زمینه به مثابه ورود به حریم خصوصی فرزندان و تجسس در مسائل شخصی آنان تلقی شده و موجبات جدایی عاطفی و اجتماعی بین آنان را فراهم می‌سازد (حیدری چروده، ۱۳۸۹).

نتایج پژوهش پاکدهی و همکاران (۱۳۹۱) نشان می‌دهد که عواملی مانند میزان پایبندی به مذهب، جنس، فضای عاطفی خانواده و معدل درسی، در گرایش نوجوانان به کارکردهای مطلوب یا نامطلوب تلفن همراه مؤثر است. در ذخیره سازی محتوای گوشی تلفن همراه، جوک و سرگرمی بیشترین و علمی آموزشی کمترین علاقه را به خود اختصاص داده اند. میان گرایش دختران و پسران به این اولویت‌ها نیز تفاوت معنی‌دار وجود دارد. بسیاری از آن‌ها، اعتیاد به تلفن همراه دارند و به ویژه از آن برای دوست‌یابی با جنس مخالف، استفاده می‌کنند.

چنین نتایج پژوهشی نشان داد که رفتارهای شبه اعتیادی به تلفن همراه، مشکلی جدی برای کار و زندگی اجتماعی افراد است. افراد معتاد در صورتی که تلفن همراهشان نباشد، احساس افسردگی، شکست و تنهایی می‌کنند. گاهی اوقات کار و زندگی‌شان بر اثر تماس‌های مکرر، پیام‌های متنی، گشت و گذار در وب و گفتگوها، مختل می‌شود. تعریف کردن رفتارهای شبه اعتیادی مشکل است؛ زیرا علایم متعددی همراه آن‌هاست (خزایی و همکاران، ۱۳۹۰).

به نظر می‌رسد بین اعتیاد به تلفن همراه و برخی متغیرها و عوامل رابطه وجود دارد. از جمله این متغیرها می‌توان به احساس تنهایی و **سبک‌های فرزند پروری** اشاره کرد.

احساس تنهایی، بر اساس بسیاری از تعاریف، تجربه ای آزارنده و پریشان کننده است که مشکلات روانشناختی و جسمانی شدیدی را به دنبال دارد. احساس تنهایی با افسردگی، خودکشی، سوء مصرف مواد، احساس تیره روزی و بدبختی و تشدید کننده بیماری‌های جسمی همبسته است.

آمارها نشان می دهد که از هر چهار نفر، یک نفر از احساس تنهایی رنج می برد بنابراین شناخت و ارزیابی مؤثر احساس تنهایی حائز اهمیت است (سلیمی، جوکار و نیک پور، ۱۳۸۸).

احساس تنهایی را می توان نارسایی و ضعف محسوس در روابط بین فردی دانست که منجر به نارضایتی فرد از روابطش می شود و به تجربه نارضایتی از روابط اجتماعی منجر می شود. پژوهش ها نشان می دهد که رابطه بین افزایش استفاده از اینترنت و افزایش احساس تنهایی و افسردگی در نوجوانان و جوانان قابل توجه است (پونزیتی^۱ و مه یر،^۲ ۱۹۹۹).

در میان تکنولوژی های ارتباطی جدید تلفن همراه مهمترین فن آوری محسوب می شود که ضمن ایجاد خلوت مستقل فردی، رابطه اجتماعی فرد را در بستر شبکه ای فردی شده معنادار کرده است و امکان خود اظهاری هویتی و فرد گرایی را فراهم می آورد. وابستگی های احساسی افراد در ارتباط با تلفن همراه به این علت است که این وسیله ارتباطی در همه جا و همیشه کنار فرد است و افراد می توانند به گونه ای ارزان تر و به شکل گسترده تر برای رفع احساس تنهایی و انزوای اجتماعی از آن استفاده کنند (بیلیکس، واندرو و روچارت، ۲۰۰۸).

هر خانواده شیوه های خاصی در تربیت فردی و اجتماعی فرزندان خویش دارد. این شیوه ها، شیوه های فرزند پروری نامیده می شود. متأثر از عوامل مختلف از جمله عوامل فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و... می باشد (هاردی^۳، پاور^۴ و جدیک^۵، ۱۹۹۳).

شیوه های فرزند پروری: اعتقادات، نگرش ها، فعالیت ها و اقدامات والدین در قالب الگوهای خانوادگی یا شیوه های فرزند پروری والدین نمود پیدا می کند. اینکه والدین کدام یک از انواع شیوه های مختلف تربیتی را در خانواده اتخاذ کنند، خود تحت تأثیر عوامل گوناگونی است و متأثر از شرایط محیط خانواده و فرهنگ غالب می باشد. اما هدف همه شیوه های فرزند پروری شکل دهی به شخصیت روانی و تقویت شایستگی فرزندان می باشد (ماسن^۶، کانگر^۷ و کاگان^۸، ۱۹۷۰). شیوه های فرزند پروری به روش هایی اطلاق می شود که والدین در برخورد با فرزندان خود اعمال می کنند که

1- Ponzetti, J- J.

2- Hopmeyer, A.

3. Hardi

4. Paver

5. Judiec

6. Mussen

7. Conger

8. Kagan

می تواند در رشد و تکامل فرد در دوران کودکی و خصایص بعدی شخصیت وی تاثیر فراوان و عمیقی داشته باشد (شعاری نژاد، ۱۳۹۲).

شیوه های فرزند پروری با توجه به دو بعد کنترل و مهرورزی به چهار شیوه ی مقتدرانه، مستبدانه و سهل انگار، بی تفاوت دسته بندی می شود. شیوه های والدینی الگوهای نگرشی - رفتاری است که والدین برای تربیت کودکان خود به کار می بندند (دارلینگ^۱ و استینبرگ^۲، ۱۹۹۳).

روش های فرزند پروری ترکیباتی از رفتارهای والدین هستند که در موقعیت های گسترده ای روی می دهند و جو فرزند پروری بادوامی را به وجود می آورند (بامریند^۳، ۱۹۷۱).

بامریند (۱۹۹۱) در یک رشته تحقیقات، با زیر نظر گرفتن والدینی که با فرزندان پیش دبستانی خود تعامل می کردند، اطلاعاتی را درباره فرزند پروری گردآوری کرد؛ یافته های او و یافته کسانی که کار او را ادامه دادند، سه ویژگی را آشکار می سازند که روش های موثر را از روش های نه چندان موثر متمایز می کنند: ۱) پذیرش و روابط نزدیک، ۲) کنترل و ۳) استقلال دادن.

نتایج تحقیقی که توسط آقایانی و همکاران (۱۳۹۴) به منظور بررسی رابطه شیوه های فرزند پروری و اعتیاد به تلفن همراه روی دانش آموزان دختر دبیرستانی انجام شد نشان داد که بین سبک فرزند پروری سهل گیرانه با اعتیاد به تلفن همراه رابطه مستقیم و معنی داری وجود دارد. با توجه به توضیحات ارائه شده هدف اصلی از این پژوهش بررسی رابطه احساس تنهایی و حمایت اجتماعی با اعتیاد به تلفن همراه می باشد.

روش شناسی

پژوهش حاضر یک پژوهش توصیفی از نوع همبستگی می باشد که در آن به بررسی رابطه احساس تنهایی و سبک های فرزند پروری با اعتیاد به تلفن همراه پرداخته شد. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش شامل کلیه دانشجویان مجرد دانشگاه آزاد اسلامی بجنورد است که در سال ۱۳۹۵ مشغول به تحصیل در این دانشگاه بودند. برای تعیین حجم نمونه، با توجه به جدول کرجسی - مورگان تعداد ۳۳۹ نفر انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه های زیر استفاده شد:

۱) مقیاس احساس تنهایی: مقیاس احساس تنهایی آشُر^۱ (۱۹۸۴)، براساس مقیاس احساس تنهایی آشُر و همکاران ساخته شده و دارای ۲۴ سوال است که ۸ سوال آن انحرافی است و به

1 .Darling
2 .Stinberg
3 - Baumrind

موضوعات مورد علاقه آزمودنی‌ها مربوط است؛ اما در نمره گذاری مقیاس احساس تنهایی از آن‌ها استفاده نمی‌شود. بنابراین سوال‌های اصلی مقیاس ۱۶ سوال می‌باشد. هدف از سوال‌های انحرافی این است که آزمودنی‌ها با احساس آرامش و راحتی بیشتری نگرش‌های خود را ابراز و از بروز پاسخ‌های جهت‌دار جلوگیری شود.

نمره‌گذاری سؤال‌ها روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای صورت می‌گیرد. در پژوهش رضایی و همکاران (۱۳۹۲) برای تعیین روایی سازه مقیاس احساس تنهایی (SLFS)، از روش تحلیل عاملی و روایی همگرا استفاده شد. پیش از اجرای تحلیل عاملی، شاخص کفایت نمونه برداری (KMO) و مقدار آزمون کرویت بارتلت محاسبه گردید. نتایج نشان داد که مقدار KMO برابر با ۰/۸۱۹ و مقدار آزمون کرویت بارتلت برابر با ۵۴۵/۲۷۱ به دست آمد که هر دو معنی دار بودند. بدین ترتیب علاوه بر کفایت نمونه برداری، اجرای تحلیل عاملی بر پایه ماتریس مورد مطالعه نیز قابل توجیه بود.

۲) مقیاس اعتیاد به تلفن همراه (MPAI^۲، ۲۰۰۷): یک ابزار خود گزارشی، ۱۷ سؤالی است که برای نخستین بار توسط لونگ (۲۰۰۷) گسترش یافت. نمره گذاری سوال‌ها روی مقیاس ۵ درجه‌ای صورت می‌گیرد، اصلاً: ۱، به ندرت: ۲، گاهی اوقات: ۳، اغلب: ۴، حد پایین نمرات پرسشنامه ۱۷ واحد بالای نمرات ۸۵ می‌باشد. بیانچی و فیلیپس (۲۰۰۵)، پایایی درونی نسخه اولیه آن را ۹۳ درصد گزارش کردند. لونگ پایایی آن را با آلفای کرونباخ بالای ۹۰ درصد گزارش کرد. نادری و حق شناس (۱۳۸۸)، در پژوهشی برای نخستین بار به اعتبار یابی مقیاس اعتیاد به تلفن همراه (MPAI) پرداختند. ضریب همبستگی به دست آمده ($r=0/30$ ، $P=0/004$) و ضرایب پایایی به دست آمده آن به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۰ و به روش تصنیف ۰/۵۷ بود.

۳) پرسشنامه شیوه فرزندپروری والدین بامریند: این ابزار اقتباسی است از نظریه اقتدار والدین که براساس نظریه «بامریند» از سه الگوی آزادمشانه، استبدادی و اقتدار منطقی والدین جهت بررسی الگوهای نفوذ و شیوه‌های فرزند پروری ساخته شده است. فرم اولیه این پرسشنامه دارای ۳۰ ماده است که توسط بامریند (۱۹۷۳) طراحی و ساخته شده است. ۱۰ ماده آن به شیوه آزادمشانه، ۱۰ ماده به شیوه استبدادی و ۱۰ ماده دیگر به شیوه اقتدار منطقی والدین در امر پرورش فرزندانشان محسوب می‌شود. میزان پایایی این پرسشنامه را بوری^۳ در سال ۱۹۹۱ به روش بازآزمایی انجام داد که ۰/۸۱

1-Asher.

2-Mobile Phone Addiction Index.

3. Bori

برای آزادمنشانه، $0/85$ برای استبدادی و $0/92$ برای اقتدار منطقی پدران را گزارش کرد. اسفندیاری (۱۳۷۴) پایایی بازآزمایی این پرسشنامه را برای آزادگذاری $0/69$ ، برای استبداد $0/77$ ، و اقتدار منطقی $0/73$ گزارش کرده است. ر این آزمون آزمودنی‌ها با مطالعه هر ماده، نظر خود را با علامت \times بر حسب یک مقیاس ۵ درجه ای مشخص می‌کنند که از صفر تا ۴ نمره گذاری می‌شود و با جمع نمرات، سه نمره مجزا در مورد آزاد منشانه، استبدادی و اقتدار منطقی برای هر آزمودنی بدست می‌آید.

یافته ها

به منظور تحلیل داده‌های به دست آمده و پاسخ به فرضیه پژوهشی از روش همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره استفاده شد. در جدول ۱، شاخص‌های توصیفی (میانگین و انحراف معیار و حجم نمونه) برای متغیرهای احساس تنهایی، حمایت اجتماعی و اعتیاد به تلفن همراه ارائه شده است.

جدول ۱-۴-۱- شاخص‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیرها	اعتیاد به تلفن	احساس تنهایی	سبک آزاد گذاری	سبک استبدادی	سبک اقتدار منطقی
میانگین	۴۲.۵۷	۶۰.۷۳	۱۷.۰۵	۱۳.۹۸	۲۵.۲۰
انحراف معیار	۵.۶۷	۷.۴۶	۳.۶۹	۴.۱۲	۴.۷۲
حجم نمونه	۳۳۹	۳۳۹	۳۳۹	۳۳۹	۳۳۹

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده شد، تعداد افراد ۳۳۹ نفر بودند و داده گمشده‌ای وجود نداشت.

جدول ۲- همبستگی بین متغیرهای پیش بین و متغیر ملاک

متغیرها	احساس تنهایی	سبک آزاد گذاری	سبک استبدادی	سبک اقتدار منطقی
اعتیاد به تلفن همراه	$0/36^{**}$	$0/29^{**}$	$0/12^*$	$0/09$

مطابق یافته‌های جدول فوق، بین احساس تنهایی و اعتیاد به تلفن همراه، رابطه مثبت و معنادار وجود دارد و همچنین بین سبک فرزند پروری آزاد گذاری و نیز سبک استبدادی با اعتیاد به تلفن همراه رابطه مثبت و معنادار وجود دارد.

فرضیه شماره دو: بین احساس تنهایی و حمایت اجتماعی با اعتیاد به تلفن همراه رابطه وجود دارد. به منظور بررسی رابطه‌ی احساس تنهایی و سبک فرزند پروری با اعتیاد به تلفن همراه از رگرسیون چندگانه استفاده شد. نتایج در جدول ۳- ارائه شده است.

قبل از آزمون مدل رگرسیون ابتدا مفروضه‌های استقلال خطاها و نرمال بودن داده‌ها مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که مقدار شاخص دوربین واتسون که به منظور بررسی مفروضه استقلال خطا اجرا شد کوچکتر از $1/4$ بود. همچنین، جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کالموگروف-اسمیرنوف استفاده شد که در همه موارد معناداری بیشتر از $0/05$ بوده که حاکی از نرمال بودن داده‌ها می‌باشد. بنابراین با توجه به شاخص‌های به دست آمده، می‌توان نتیجه گرفت که شرایط لازم جهت انجام آزمون رگرسیون چند متغیره رعایت شده است.

جدول ۳- نتایج اجرای رگرسیون چندگانه برای بررسی رابطه بین متغیرهای احساس تنهایی و سبک فرزند پروری با اعتیاد به تلفن همراه

آماره‌های تغییر یافته				مجذور R	R	مدل
معناداری F تغییر یافته	Df2	Df1	مجذور R تغییر یافته			
۰.۰۰۰	۳۳۷	۱	۲۶.۹۲	۰.۱۳	۰.۳۶	احساس تنهایی
۰.۰۰۰	۳۳۶	۱	۱۷.۸۱۹	۰.۰۶	۰/۴۴	سبک آزاد گذار

در جدول فوق می‌توان ضریب همبستگی، مجذور ضریب همبستگی و مجذور تعدیل شده ضریب همبستگی را مشاهده کرد. همچنین می‌توان در ستون مجذور ضریب همبستگی تعدیل شده مشاهده کرد که در مدل نخست که احساس تنهایی وارد معادله شده است این متغیر قادر بوده به میزان $0/13$ اعتیاد به تلفن همراه را پیش بینی کند. در مدل دوم با وارد شدن و اضافه شدن سبک فرزند پروری آزاد گذار به مدل اول به میزان $0/06$ به مجذور ضریب همبستگی، یعنی میزان تبیین واریانس متغیر وابسته ما افزوده شده است و مجموعاً قادر به تبیین و پیش بینی $0/19$ صدم متغیر ملاک می‌باشند. بنابراین می‌توان اظهار داشت که احساس تنهایی و سبک‌های فرزند پروری مجموعاً قادرند $0/19$ از تغییرات متغیر ملاک را پیش بینی کنند. در ستون معنی داری میزان معنی داری برابر با $0/000$ بوده که نمایانگر معنی داری این تغییرات می‌باشد. بدین صورت می‌توان اظهار کرد که فرضیه پژوهشی پذیرفته شده است.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر به منظور بررسی رابطه احساس تنهایی و سبک‌های فرزند پروری با اعتیاد به تلفن همراه انجام شد. نتایج به دست آمده حاکی از این بود که بین احساس تنهایی و نیز سبک‌های فرزند پروری آزاد گذار و استبدادی با میزان استفاده از تلفن همراه وجود دارد. همچنین نتایج حاصل از اجرای تحلیل رگرسیون چند متغیره به روش گام به گام نشان داد که احساس تنهایی و

سبک فرزند پروری استبدادی مجموعاً قادرند به میزان ۱۹ درصد تغییرات اعتیاد به تلفن همراه را پیش بینی کنند.

نتایج پژوهش حاضر همسو با نتایج پژوهش منصوریان و همکاران (۱۳۹۲) بود که نشان دادند بین احساس تنهایی با استفاده از تلفن همراه رابطه منفی معنادار وجود دارد. همچنین نتایج پژوهش حاضر با نتایج تحقیق آزوکی (۲۰۰۸)، لاماری (۲۰۰۷) همخوانی دارد.

احساس تنهایی، فرد را با احساس خلاء، غمگینی و بی تعلقی مواجه می کند و به شیوه های مختلف بر تعاملات اجتماعی با دیگران، نحوه زندگی و سلامت جسمانی و روانی تاثیر می گذارد. احساس تنهایی، احساس ناخوشایندی است که در نتیجه کاستی در روابط اجتماعی فرد به صورت کمی و کیفی و عدم دسترسی به روابط نزدیک و مطلوب با دیگران به وجود می آید (۱۷).

نیاز به بودن با دیگران و نیز نیاز به داشتن دوستان صمیمی که بتوان هیجانها و عواطف شخصی را با آنها در میان گذاشت، یکی از نیازهای مهم و اساسی هر فردی است. افرادی که به هر دلیلی قادر به ایجاد روابط صمیمی در دنیای واقعی و با انسانهای واقعی نیستند، چه بسا که تلاش به ایجاد ارتباط در دنیای غیر انسانی و غیر واقعی بنمایند. به نظر می رسد دنیای تکنولوژیکی جدید این امکان را برای برخی از افرادی که احساس تنها بودن را دارند ایجاد کرده است تا بتوانند بر این احساس ناخوشایند از طریق فعالیت در محیطهای ارتباطی که غالباً از طریق گوشی های تلفن همراه در دسترس می باشد غلبه کنند. البته تردیدی نیست که این غلبه بر احساس تنهایی، تسکینی بسیار موقتی و ناسالم بوده و علاوه بر مشکلاتی از قبیل دور شدن بیشتر از سایرین و تنهایی بیشتر در دراز مدت، دستیابی به روشها و مهارتهای واقعی ایجاد ارتباط و غلبه بر احساس تنهایی برای آنها را به تاخیر می اندازد.

همچنین افرادی که به دلیل رشد در خانواده های آزاد گذار، همیشه خودشان تصمیم گیرنده هستند، حتی اگر قادر به انجام این کار نباشند، به دلیل نبود کنترل های خانوادگی بر رفتارهای خود، هر رفتاری را که خودشان احساس کنند لازم است انجام دهند را انجام می دهند بدون آنکه خود را پاسخ گو بدانند. در واقع این افراد بیشتر احتمال دارد به سمت ایجاد روابط در دنیای مجازی و استفاده بیش از حد از تلفن همراه کشیده شوند چون مرجع قدرتی که بتواند آنها را متوجه نادرست بودن استفاده افراطی از تلفن همراه کند در دسترس نمی باشد.

کتابنامه:

- پیرایش، ج. (۱۳۸۳). تاثیرات زیستی تلفن همراه. مجله فیزیک پزشکی ایران. سال دو، شماره هفتم. ص ۸۵-۹۰.
- حسینی پاکدهی. آ؛ حاج محمدی، م (۱۳۹۱). *نوجوانان و تلفن‌های موبایل*. مجله علوم اجتماعی. حیدری چروده، مجید/۱۳۸۹) بررسی میزان استفاده دانش‌آموزان از تلفن همراه. طرح پژوهشی سازمان آموزش و پرورش خراسانرضوی.
- خزاعی، طیبه؛ سعادت جو، علیرضا؛ شبانی، مجید؛ صنوبری، محمد؛ بازیان، محسن (۱۳۹۲). بررسی شیوع وابستگی به موبایل و ارتباط آن با عزت نفس دانشجویان، مجله دانش و تندرستی، دوره ۸، شماره ۴، ۱۶۲-۱۵۶.
- سلیمی، عظیمه؛ جوکار، بهرام؛ نیک پور، روشنگر (۱۳۸۸). ارتباطات اینترنتی در زندگی - بررسی نقش ادراک حمایت اجتماعی و احساس تنهایی در استفاده از اینترنت، فصلنامه مطالعات روانشناختی، شماره ۳، صص ۱۰۲-۸۱.
- شعاری نژاد، علی اکبر (۱۳۸۶). روانشناسی رشد. تهران: انتشارات چهره.
- منصوریان، مرتضی؛ صلحی، مهناز؛ ادب، زهره، لطیفی، مرضیه (۱۳۹۲). رابطه وابستگی به تلفن همراه با احساس تنهایی و حمایت اجتماعی در دانشجویان. مجله علوم پزشکی رازی، دوره ۲۱، شماره ۱۲، خرداد ۱۳۹۳.
- منطقی، م. (۱۳۸۶). راهنمای اولیا، در استفاده فرزندان از فناوری‌های ارتباطی جدید: تلفن همراه. چاپ اول. تهران: نشر عابد.
- Avianne Tan. Cell phone addiction at FMS Franklin Middle School. Franklin Middle School Newspaper; 2006.28(1):4-7.
- Azuki T. Today's mobile phone users: current and Emerging Trends. Telecom Trend; 2008.11(9):1. (Access in: www. azukisystems.com).
- Baumrind, D. (1971). Current patterns of parental authority. *Developmental Psychology Monograph* , 4, 1-103.
- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance Use. *Journal of Early Adolescence*, 11(1), 56-95
- Billieux J, vander linden M, Rochat L. The role of impulsivity in actual and problematic use of the mobile phone. *Applied Cognitive Psychology*; 2008. 22: 1195-1210.
- Darling, N. , Steinberg, L. (1993). Parenting style as context: An integrative model. *Psychological Bulletin*, 113 (3): 487-496.
- Hardy , D. F . Power, T. G. ; and Jeadicke , S. (1993) . " Examining the relation of parenting to childrens coping with every day stress " , child development . vol , 64 p. 1841

Kamibeppu, K. , & Sugiura, H. (2005). Impact of the mobile phone on junior high school

students' friends hips in the Tokyo metropolitan area. *Cyber psychology & Behavior*, 8(2), 21-130.

Laramie DJ. Emotional and behavioral aspects of mobile phone use. (Doctoral dissertation in psychology); Alliant International University: ProQuest Information and Learning Company; 2007. (Access in: <http://search.proquest.com/docview/304703733>)

Mussen .(۱۹۷۴). Conger and Kagan . *Child Development and Personality*) Hth ed.P.P.۶۳۶-۶۳۷

Ponzetti, J. J., & Hopmeyer, A. (1999).Loneliness among college student. *Family relations*, july, 336-340.

